

Bu toplantıda bir çok karar alındı. 25 Temmuz'daki toplantıda TMMOB Elektrik Mühendisleri Bursa Şubesi, Makina Mühendisleri Odası Bursa Şubesi, DİSK Bölge Temsilciliği, KESK ESM Bursa Şubesi ve TES-İŞ Sendikası Bursa Şubesi yürütme kurulunda bu çalışmalarını yürütmekle görevliler. Bu çalışmalarımız, bu toplantılarımız, bu aldığımız kararlarımız bundan sonra da devam edecek. İlk yaptığımız toplantıda aldığımız bir karar da TÜMTİS işçilerinin yaptığı greve destek ve ziyaret. Daha sonra bu çalışmalar hızlı bir şekilde bu sürecin içerisinde yer aldı. Bundan sonra halkın içerisinde, esnafın içerisinde, ticaret yapan insanların içerisinde ve bu özelleştirmeden zarar gören herkesin içerisinde bu yürütme kurulunun sekreteryasını biz EMO Bursa Şubesi olarak yapacağız. Yürütme kurulunda tüm bu bileşenlerle az evvel sunduğumuz ilkelerimiz çerçevesinde siz halkımızdan, siz vatandaşlarımızdan da destek istiyoruz. Bundan sonraki çalışmalarımız da bu hedefler doğrultusunda devam edecektir. Bu konuyla ilgili arkadaşlarımızın, yürütme kurulundan veya bileşenlerden aktarmak istediği, eklemek istedikleri olabilir. Bursa Özelleştirme Karşıtı Platformla ilgili söyleyecek sözü olan arkadaşımız varsa biz mikrofonu foruma geçmeden önce onlara vermek istiyorum. Konuşmadan önce isminizi ve kurumunuzu da belirtirseniz seviniriz.

Lütfü Kırayoğlu:

Lütfü Kırayoğlu, Elektrik Mühendisi, EMO Bursa Şubesi Enerji ve Özelleştirme Komisyonu Üyesi ve aynı zamanda ADD Yüksek disiplin Kurulu üyesi.

Özelleştirmenin nerdeyse sonuna geldik. Bugüne kadar pek çok konuda özelleştirmelere karşı çıkmamış olabiliriz. Zaman zaman kamuya ait işyerlerinde, sıkıntıya düştüğümüzde "Allah kahretsin bunları, özelleştirilsin de görsünler günlerini" dediğimiz olabilir. Ateş hep düştüğü yeri yaktı. Biz hep karşı çıktık. Birileri bize "istemesükçü" dedi ama sıra şimdi hepimizin canını yakacak bir özelleştirmeye geldi.

Ben askerliği yaparken askerlerimize elektrik enerjisini kolayca anlatmak için elektriği şöyle anlatıyorduk. "Ne idüğü belirsiz ettiğinden bellidir." Evet elektriğin ne olduğunu anlamazsınız ama çarpıldığınız zaman gününüzü görürsünüz. Şimdi de elektrik özelleştirmesinin ne olduğunu halkımız anlamayabilir ama, aslında bu ay gelen, birkaç gün önce ödedikleri faturada elektrik özelleştirmesinin ne olduğunu biraz anladılar. Çünkü bütün tüketiciler yaklaşık yıla başına göre % 46 oranında zamli elektrik faturası ödediler. Günlerin uzamasına, aydınlatma açısından daha az elektrik harcamamıza rağmen.

Ne etti bize? Ne edecek bundan sonra? Yaklaşık 2000 yılından bu yana sessiz sedasız bazı yasalarda değişiklikler yapıldı. Yeni yasalar çıktı ve bugün bir şey artık serbest hale geldi. Enerjide karaborsada serbesttir. Elektrik enerjisinde karaborsa serbesttir. Biz karaborsayı en son nerde yaşadık, geçenlerde bir pirinç olayını gördük, pirinç fiyatlarını gördük ama en tipik olay maçlardan sonra televizyona yansır. İki tane garibani polis ensesinden yakalamış karakola götürüyordur. Ne yapmış? Çok sevilen bir maçı seyretmek için beş tane bileti karaborsadan satmış. Karaborsanın fiyatını ne belirler? İhtiyacın şiddeti. Yani bugün on milyonluk maçı yüz milyona da izleyebilirsiniz. Peki bu iş elektrikte olursa ne olur? Mesela bugünkü gibi belki de bu yazın belki de son on yılın en sıcak günlerinden birisinde hele bir de klima satın aldıysanız "bugün elektrik enerjisini keseceğiz" derlerse sizin elektriğe ödeyeceğiniz fiyatın sınırı yoktur. Bunu biz yaşadık. Ne zaman yaşadık? Yine maç örneği ile vereyim. 1 Temmuz 2006, günlerden Cumartesi Dünya Kupası maçları oynanıyor. En çok önem verilen maçtan önce karaborsa yapması için serbest bırakılan şirketler elektriğimizi kesti. Ve ilan ettiler. Biz yaptık diye. Bir şey daha söylediler arkadan, "gerekirse yine yaparız". Yani siz bu elektriğin fiyatını kontrol edenler olarak bizim istediğimiz zamları vermezseniz gene keseriz. Elektriğin hayatımıza ne kadar girdiğini hepimiz takdir ediyorsunuz.

İşte bu nedenle hele böyle günlerde, elektrik enerjisine olan ihtiyacın üst sınırı yok. Bu nedenle de bugün her ne kadar KDV dahil 200 bin liraya elektrik enerjisini satın alıyorsanız da şu an da elektriği yöneten kamu kurumu, size elektriği ulaştırabilmek için bu karaborsacı şirketlerden bir

tanesine kilovatsaat başına 1 milyon 150 bin lira ödemektedir. Yani sizin 200 bin liraya satın aldığımız elektrik bugün karaborsacı bir şirket tarafından 1 milyon 150 bin liraya alınıp size ulaştırılmaya çalışılmaktadır. Yani karaborsa başlamıştır. Ve esas daha büyük tehlike bugün paçal fiyat dediğimiz ortalama fiyatla, enerji fiyatını aşağıya çeken enerji üretim sistemlerinin özelleştirilmesiyle artık paçal fiyat yapamayacaklar, yani enerji fiyatını aşağıya çekemeyeceklerdir.

Bugün tu-kaka edilen hidrolik enerji ve kömür enerji santrallerinde elektrik en ucuz fiyata üretilmektedir. Ve ne yazık ki bunlar artık satışa çıkarılmıştır. Bunlar satışa çıkarıldığı zaman bugün neredeyse sıfır maliyet dediğimiz hidroelektrik enerji çok yüksek fiyata satılacaktır. Bunun bir örneği Birecik Barajıdır. Bugün Türkiye'de en pahalı enerjiyi bir hidroelektrik santral olan Birecik Santrali satmaktadır. Yani yakın bir gelecekte bu 1 milyon 150 bin lira gibi karaborsa fiyat bizler için (hayal kelimesini kullanmak istemiyorum karabasan demek daha doğru), karabasan haline gelme ihtimali hiç uzak değildir. Bu nedenle bir teknik adam olarak sizleri uyarıyorum. Özelleştirme demek yokluk demektir, karaborsa demektir, işsizlik demektir, zam demektir. Hem manevi alanda yani siyasal alanda hem de maddeten karanlık demektir. Hepinizi karanlığa karşı aydınlıkta birleşmeye davet ediyorum.

Erdal Aktuğ:

Teşekkür ederiz Lütfü Bey. Evet değerli Bursalılar, gerçekten özelleştirme ve elektrik zamları birbirinden ayrılmaz ikili gibi. Özelleştirmenin sonucundaki bu zamlar, enerji zamları adı altında biz kendimizi, forumda tartışım istedik ama bu enerji zamları içerisinde doğalgaz, elektrik ve diğer petrol ile ilgili zamlar da bu sürecin içerisinde girecek. Tabii biz sektör gereği şu an da gündemde olan ve dağıtım şirketlerinin özelleştirmesinin sonucunun da olacağı ve şu anda da somut olarak gördüğümüz enerji zamları içerisindeki elektrik zamları ile ilgili sizlere aktarmak istedik. Bu konuyla ilgili Lütfü bey bazı şeyler söyledi. ama bende size isterseniz 1 ocak 2008'den 1 temmuzdaki zamma kadar gelen tarife ile ilgili bilgi vereyim. EPDK'nın 2006 yılı içerisinde meskenler için öngördüğü rakam, 12,645 iken şu an 17,944 yani % 41,9'lük, %42'lik bir artış var. Yine burada sanayi tarifesinde 11,62 iken 16 yenikuruş/kilovatsaat'lık bir zam var. Ortalama aldığımızda şu anda ödediğimiz enerji zamları birlikte % 45, %50'lere varıyor. Ticarethaneler çok etkilenmiş bu zamdan. Sanayicinin bir altında KOBİ dediğimiz küçük işletmeciler % 71 oranında bu zam çıkmakta. Gerçekten şu anda ağustos ayı içerisinde gelen elektrik faturalarında 40 lira gelen bir elektrik faturasında şu anda yaklaşık 66, 65 lira elektrik olarak döndüğünü göreceksiniz.

İşte bu aşamada elektrik şirketleri ve dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesinden sonra çıkacak sonuçlar yavaş yavaş sizleri de etkilemeye başlayacak. Ve bunun arkasından sanmayın ki burada kalacak. Doğalgaz zaten %35-40 civarında, onunla ilgili zam yapıldı. Üreticinin ve halkın girdileri maliyetleri yükseldiğiçe bunla yapılan ekmeğin yarın öbür gün zamlanacaktır. Farklı sektörlerde bu zamlar peşisıra otomatik olarak gelecektir ki enerjiye de